

YKSIKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

TOIMINTAKAUSI 2023 – 2024

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

Kuhamäen päiväkoti on elämyspäiväkoti Kuusenärkkäät Laukaan kunnassa asuville perheille, jossa lapset voivat saada elämyksiä jokapäiväisessä toiminnassa. Nämä elämykset syntyvät musiikin, liikunnan, metsätoiminnan, visuaalisuuden ja arkisten askareiden kautta. Toiminnan lähtökohtana on mahdollistaa lapsesta itsestään lähtevä luovuus ja itsensä toteuttaminen. Päiväkodin toimintaa ohjaa lapsilähtöisyys sekä rajojen ja rakkauden tarjoaminen lapselle.

Kuhamäen päiväkoti on avoinna klo 06-18. Aukioloajat määräytyvät lasten etukäteen ilmoitettujen hoitoaikojen pohjalta. Hoitoajat ilmoitetaan maanantai-iltapäivään klo 14 mennessä viikon päästä maanantaina alkavalle viikolle. Muutoksia lasten hoitoaikoihin ja sitä kautta henkilökunnan työvuoroihin tulee harvemmin ja ne koskevat klo 17 jälkeistä hoidon tarvetta.

Päiväkodissa on 4 ryhmää:

- 0–3-vuotiaat Nuput
- 0-4-vuotiaat Silmut
- 3–4-vuotiaat Versot
- 5-6 vuotiaat Taimet ja kukinnot

Toimimme joka päivä pienryhmissä, jotka muodostetaan päivittäin lasten hoitoajat, kaverisuhteet, tuen tarpeet ja mielenkiinnon kohteet huomioiden. Pienryhmien koko vaihtelee hieman, ollen kuitenkin maksimissaan 4 alle 3-vuotiasta tai 7 yli 3-vuotiasta lasta.

Noudatamme Laukaan kunnan varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmia, sekä niihin liittyviä asiakirjoja, kuten lapsen vasuja ja Hyvä alku- käytänteitä. Asiakastyytyväisyyskyselyissä käytämme vuosittain Laukaan kunnan järjestämiä kyselyitä. Lapsien tyytyväisyyttä selvitetään erilaisin keinoin mm. kuvien, lasten kokousten ja peukalo äänestysten keinoin.

2. Rakenteet

Kuhamäessä toimii varhaiskasvatussyksikön esihenkilöinä Jaana Janhonen ja Asta Ahonen. Vastuuopettaja toimii Janina Lamu. Alueen varhaiskasvatuksen erityisopettaja Hanna Erkkilä antaa konsultointiapua sekä käy tarvittaessa havainnoimassa ryhmissä ja osallistuu vasu- ja esiopetuskeskusteluihin ja palavereihin tarpeen mukaan.

Tiimirakenteet toimintakaudella 2023–2024:

0–3-vuotiaat: Ryhmissä 1 varhaiskasvatuksenopettaja ja 2 lastenhoitajaa

3–4-vuotiaat: 1 varhaiskasvatuksenopettaja ja 2 lastenhoitajaa

5-6-vuotiaat 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 3 lastenhoitajaa

Kaikki lastenhoitajat tekevät äärivuoroja varhaiskasvatuksenopettajat työskentelevät pääsääntöisesti arkisin klo 7-16.45 välillä. Varhaiskasvatuksenopettajat toimivat ryhmiensä tiimivastaavina. Kuhamäessä työskentelee myös ruokahuollosta ja siisteydestä vastaava työntekijä sekä tuntityöntekijöitä tarpeen mukaan. Käytämme vakituisia sijaisia ryhmissä.

Ryhmiä muodostamisessa huomioimme päivittäin lasten kaverisuhteet ja tuen tarpeet, jotta pienryhmä esimerkiksi tukee lapsen keskittymistä ohjattuun toimintaan ja siirtymiin. Käytämme tiloja porrastetusti, eli esim. osa pienryhmistä ulkoilee tai on retkellä, silloin kun toiset työskentelevät sisällä. Näin saamme hyödynnettyä päiväkodin tiloja paremmin. Hyödynnämme tiloja myös yli ryhmärajojen.

Työntekijöiden työvuorot suunnitellaan lasten hoitoaikojen mukaan, näin takaamme sen, että paikalla on riittävästi henkilökuntaa lasten lukumäärää kohden.

Tiimipalaverit on pidetty kerran viikossa lepohetken aikaan. Talon yhteiset palaverit ovat joka viikko.

Pienryhmien muodostamisessa huomioimme päivittäin monia asioita mm. lasten hoitoajat, mielenkiinnon kohteet ja tuen tarpeet. Pyrimme muodostamaan ryhmät niin, että ne tukevat kaikkien lasten osallistumista ryhmän toimintaan. Mahdollisuuksien mukaan tuen tarpeisen lapsen ryhmä on esimerkiksi kooltaan pienempi. Kiinteiden pienryhmien muodostaminen muissa kuin eskariryhmässä on mahdotonta.

Käytämme selkeästi ilmaistujen ohjeiden lisäksi tarvittaessa kuvia mallintamaan toimintaa. Aikuinen toimii oman pienryhmänsä esimerkkinä ja toiminnan mallintajana. Toimimme sisätiloissa porrastetusti, jolloin pienryhmät eivät häiritse toistensa toimintaa. Kaikki lapset osallistuvat kaikkeen toimintaan omien taitojensa mukaan huolimatta erityisistä tarpeistaan, kuten käytöksen haasteista tai pitkäaikaissairaudesta.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

- Tavoite 1. Lapsiryhmien rakenne ja koko muodostetaan siten, että lasten etu, hyvinvointi ja oppimisen edistäminen ovat ensisijaisia perusteita.

Rakennetekijät: Lapsiryhmien muodostus onnistuttiin rakentamaan hyvin. Pienryhmissä toimiminen edesauttoi oppimista ja lasten hyvinvointia.

- Tavoite 2. Tilat ovat terveellisiä, turvallisia ja monipuolisia, oppimista edistäviä.

Päiväkotimme tilat ovat terveet ja puhtaat. Turvallisuus on huomioitu hyvin, pihan portteihin on merkattu muistutus siitä, että portti tulee aina sulkea perässä kiinni

Prosessitekijät

- Tavoite 1. Henkilöstön ja lasten välinen vuorovaikutus on myönteistä, välittävää, kannustavaa ja hellää. Vastavuoroinen vuorovaikutus, jossa lapsen kehitys, kiinnostuksen kohteet ja oppimisen valmiudet otetaan huomioon. Henkilöstö toimii sensitiivisesti ja havaitsee lapsen aloitteet ja vastaa niihin. Henkilöstö huomioi ryhmän kaikki lapset ja käyttää mahdollisimman rikasta ja monipuolista kieltä lapsien ikä- ja kehitystaso huomioiden. Myös monikulttuurisuuden näkökulma sekä eri kielet huomioidaan toiminnassa. Kielisuihkutuksen periaatteita hyödynnetään esim. englanti ja ruotsi.
- Tavoite 2. Pedagoginen toiminta lapsiryhmissä. Henkilöstö vastaa opetussuunnitelman mukaisen toiminnan suunnittelusta, dokumentoinnista, arvioinnista ja kehittämisestä lapsen oppimista ja kehitystä tukevalla tavalla. Henkilöstö havainnoi ja dokumentoi säännöllisesti lapsen arkea, ymmärtääkseen lapsen kokemusmaailmaa.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

Toimintakauden 2023-2024 suunnittelu aloitettiin keväällä suunnittelu päivässä. Runkoa tulevalle kaudelle oli jo hahmoteltu ja työntekijät sijoitettu ryhmiin. Päiväkodin runsaat vapaat paikat toivat haastetta rekrytointiin ja mitoituksen riittävyyden arviointiin. Meidän tämän kauden tavoite on, että jokaisen ääni on tärkeä ja tulee kuuluville.

Arvokeskustelua käytiin paljon ja pedagogisten käytänteiden ja arjen sujumisen käytänteitä sovittiin. Suunnittelu iltoja toteutettiin syksyllä yksi. Lisäksi tiimit saivat halutessaan pitää omia tiimi -iltoja viikottaisten tiimiaikojen lisäksi.

Arviointia toteutamme jatkuvasti tiimipalaverissa keskustellen ja kirjaamalla kuukausittain arviointia toimintasuunnitelmaan. Ulkopuolista arviointia saamme Laukaan kunnan yksityisen varhaiskasvatuksen palvelunohjaajalta, joka käy kerran vuodessa valvonta- ja ohjaukskäynnillä. Lisäksi teemme arviointia saamamme asiakaspalautteen avulla.

Laukaan kunta kouluttaa henkilökuntaa säännöllisesti, johon myös yksityisen varhaiskasvatuksen työntekijät ovat olleet tervetulleita. Myös Kuhamäen päiväkodissa järjestetään koulutuksia. Työntekijöillä on myös itsellään mahdollista ehdottaa erilaisiin koulutuksiin osallistumista. Kun koulutukseen on osallistunut vain osa henkilökunnasta, osallistuja kertoo Koulutuksen jälkeen koulutukseen viikkopalaverissa lyhyesti koulutuksen annin ja materiaali jää myös päiväkodin käyttöön. Tasapuolisuus ja aiheen kiinnostavuus otetaan huomioon koulutuksiin ilmoittautuessa.

Arjessa keskustelemme pedagogisista käytännöistä ja arjen sujumisesta työyhteisössä.

Lasten asioihin liittyvää konsultointiapua saamme alueemme varhaiskasvatuksen erityisopettajalta.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Pienryhmien muodostamisessa huomioimme päivittäin monia asioita mm. lasten kaverisuhteet, lasten hoitoajat, mielenkiinnon kohteet ja tuen tarpeet. Pyrimme muodostamaan ryhmät niin, että ne tukevat kaikkien lasten osallistumista ryhmän toimintaan. Mahdollisuuksien mukaan tuen tarpeisen lapsen ryhmä on esimerkiksi kooltaan pienempi. pienryhmien muodostaminen toteutetaan useimmiten niin että lapsiryhmä pysyy samana ja aikuinen vaihtuu.

Käytämme selkeästi ilmaistujen ohjeiden lisäksi kuvia mallintamaan toimintaa. Aikuinen toimii oman pienryhmänsä esimerkkinä ja toiminnan mallintajana. Toimimme sisätiloissa porrastetusti, jolloin pienryhmät eivät häiritse toistensa toimintaa. Etenkin eteistilojen osalta porrastaminen on tärkeää, että siirtymä sujuu jouhevasti. Kaikki lapset osallistuvat kaikkeen toimintaan omien taitojensa mukaan huolimatta erityisistä tarpeistaan, kuten käytöksen haasteista tai pitkäaikaissairaudesta.

Kasvattajien osaamisen lisääminen: Henkilökunnan osaamista kehitetään jatkuvasti keskustellen tiimeissä kerran viikossa ja talon palaverissa joka toinen viikko sekä tarpeen tullen varhaiserityisopettajan kanssa. Koulutuksiin osallistujat jakavat tiedon muulle työyhteisölle.

Nupuilla eli 1–3-vuotiaiden ryhmässä on yhteensä 12 lasta. Ryhmän yleisen tuen tarpeet ovat ikätason mukaisesti omatoimisuuden, kielellisten taitojen, sosiaalisten ja tunnetaitojen sekä leikkitaitojen tukeminen.

Silmuilla eli 1–4-vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet kohdistuvat erityisesti oman toiminnan ohjaamiseen arjessa, tunnetaitoihin sekä itsesäätelyn vahvistamiseen. Lasten kielellistä kehitystä tuetaan monipuolisesti. Silmujen 12 lapsen arkea sujuvoittaa pienryhmätoiminta.

Versojen ryhmässä on 21 lasta, joiden hoidontarve vaihtelee.

Versoilla 3-4- vuotiaiden lasten ryhmässä yleinen tuki on vahvasti arjessa läsnä. Omatoimisuutta harjoitellaan ja vahvistetaan, tunne- ja kaveritaitoja harjoitellaan päivittäin.

Taimilla 5-6 vuotiaiden ryhmässä yleisen tuen tarpeet kohdistuvat erityisesti oman toiminnan ohjaamiseen arjessa, tunnetaitoihin sekä itsesäätelyn vahvistamiseen. Lasten kielellistä kehitystä tuetaan monipuolisesti. Ryhmässä on 24 lasta, joista osa on 10-15 päiväläisiä.

Esikouluryhmässä on 11 lasta. Lasten tuen tarpeet liittyvät tunnetaitoihin ja itsesäätelyyn, kouluvalmiustaitojen vahvistamiseen, oman toiminnan ohjaamiseen sekä ryhmätyöskentelytaitojen vahvistamiseen.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

- Koko henkilökunta vastaa päivittäisestä yhteistyöstä ja kuulumisten vaihdosta huoltajien kanssa. Yhteistyö varhaiserityisopettajan ja muiden moniammatillisten tahojen kanssa on ensisijaisesti varhaiskasvatuksen opettajan ja esihenkilöiden vastuulla.
- Vasukeskustelut pidetään kaikkien perheiden kanssa kaksi kertaa toimintakauden aikana. Kuhamäen päiväkodissa keskusteluita pitävät pääasiallisesti varhaiskasvatuksenopettajat. Esiopetuskeskusteluista vastaa esiopettaja. Veo osallistuu tarvittaessa vasu- ja esiopetuskeskusteluihin ja vastaa tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmien laatimisesta.

7. Tiedottaminen yksikössä

- Tärkein viestintäkanava on päivittäinen kuulumisten vaihto huoltajien kanssa tuonti- ja hakutilanteissa. Sähköpostin kautta välitetään perjantaisin viikkokirje, jossa kerromme ryhmien kuulumiset menneen viikon ajalta sekä tulevan viikon suunnitelmat, esimerkiksi retket. Lisäksi vanhemmat ovat toivoneet puhelimen viestejä joilla tavoittaa nopeasti.
- Syksyllä toimintakauden käynnistyttyä järjestetään vanhempainilta, jossa käydään läpi yleisiä käytäntöjä, vanhemmilta nousevia toiveita sekä kuluva toimintakautta. Vanhempainilloissa on mahdollisuuksien mukaan käynyt myös yhteistyötahojen edustajia esittäytymässä ja kertomassa työstään esim. terveydenhoitaja neuvolasta.
- Lisäksi tiedotamme käytännön asioista, asiakastytyväisyyskyselyistä ym. sähköpostin välityksellä. Tiedotteet ovat nähtävissä myös päiväkodin eteisissä.
- Viikkopalaverissa joka toinen viikko tiedotetaan henkilökuntaa koskevista asioista. Niillä, jotka eivät osallistu palaveriin on velvollisuus lukea palaverikansiosta palaverin muistio. Henkilökunnan kahvitilassa on ilmoitustaulu, johon laitetaan ajankohtaiset ja tärkeät tiedotteet. Työntekijöillä on myös WhatsApp -ryhmä. WhatsAppin käyttöä vältetään iltaisin ja viikonloppuisin.

8. Perehdytys

Valmistelemme yksikköömme omaa perehdytyskansiota.

Uudelle työntekijälle/opiskelijalle nimetään perehdyttäjä/ohjaaja. Päävastuu on yksikön esihenkilöllä. Lisäksi vastuu aktiivisesta kyselemisestä ja tiedonhankinnasta on myös uudella työntekijällä tai opiskelijalla. Meillä on kansio, josta löytyvät kaikki asiakirjat, kuten palo- ja pelastussuunnitelma ym.

Ryhmissä on esillä myös ryhmien omat tärkeimmät arvot, joita noudattamalla onni asuu arjessa!

Tavoitteenamme on, että uusien työntekijöiden ja opiskelijoiden on helppo tulla osaksi työyhteisöämme. Olemme saaneet tästä positiivista palautetta niin opiskelijoilta kuin työntekijöiltäkin.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Olemme suunnitelleet toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista siten, että mietimme kehitettävät teemat yhdessä työntekijöiden kanssa, niille tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet, määritämme myös aikataulun ja vastuuhenkilön lopuksi arvioinnin tulokset, ts. juurtuiko jokin toimenpide osaksi arkea.

Odotamme myös Kunnan varhaiskasvatuksen ohjeistusta asiaan.

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

- Kuinka tavoitteet on saavutettu?